

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหา เมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น Factors Affecting The Problem-Solving Perception of Risk Sexual Behaviors among Adolescents

ศุทธิณี ปิยะสุวรรณ พย.ม.* ประภาพร มีนา พย.ม.**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น และศึกษาปัจจัยทางด้านนิเวศวิทยาต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาของจังหวัดมหาสารคาม อายุระหว่าง 12-21 ปี จำนวน 379 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุปกติ (simultaneous multiple regression) ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 121.11$, $SD = 23.34$) ส่วนปัจจัยทางด้านนิเวศวิทยา 6 ปัจจัย ได้แก่ ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความนับถือตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน ความรู้เรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษาสามารถร่วมกันทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ร้อยละ 29.3 ($p < .001$) เมื่อพิจารณาตัวแปรทำนายแต่ละตัว พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ได้แก่ ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน ($\beta = -.31$, $p < .000$) การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ($\beta = .19$, $p < .000$) ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ ($\beta = .16$, $p < .001$) และความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\beta = .29$, $p < .001$) โดยประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ผลการสนทนากลุ่ม เห็นได้ชัดว่าวัยรุ่นมักจะใช้วิธีการแก้ปัญหาดังที่เพื่อนแนะนำโดยเห็นว่าเป็นเรื่องปกติที่วัยรุ่นจะแก้ปัญหาดังวิธีที่มีความเสี่ยงต่างๆ

ข้อค้นพบจากการศึกษาในครั้งนี้ ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการรับรู้และค่านิยมที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มวัยรุ่นด้วยกัน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครอบครัวมีบทบาทในการสื่อสารเรื่องเพศอย่างเหมาะสมเพื่อการป้องกัน และแก้ปัญหาวัยรุ่น

คำสำคัญ: การรับรู้วิธีแก้ปัญหา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ วัยรุ่น

*อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Abstract

This descriptive research aims to assess the problem-solving perception of adolescents toward adolescents' risk sexual behaviors and to examine factors affecting their problem-solving perception toward adolescents' risk sexual behaviors. The sample consisted of 379 adolescents who were between 12–21 years old residing in Mahasarakham province. The data were collected by using self-report questionnaires and analyzed by simultaneous multiple regression.

The results of the study revealed that the problem-solving perception of adolescents toward adolescents' risk sexual behaviors was rated at a medium level. Six predictive variables in combination explained 29.3 % of variance of potential for problem-solving perception of adolescents toward adolescents' risk sexual behaviors ($p < .001$). Only sexual experience of peer group ($\beta = -.31, p < .000$) and sexual communication in family ($\beta = .19, p < .000$) and sexual value ($\beta = .16, p < .001$) and family relationship ($\beta = .16, p < .001$) were independently and significantly associated with their problem-solving perception toward adolescents' risk sexual behaviors. It was also found that sexual experience of peer group was the most important predictors of their problem-solving perception toward adolescents' risk sexual behaviors.

The findings suggest that need for the promoting problem-solving perception of risk sexual behaviors in adolescent group and increase family roles to communicating about sexual in family to prevention risk sexual behaviors.

Keywords: problem- solving perception, risk sexual behaviors, adolescents

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่เร้าใจให้เกิดความต้องการทางเพศ ความอยากรู้อยากเห็น และอยากทดลองทำซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ประกอบกับปัจจุบันภาวะทางสังคมวัฒนธรรมเปลี่ยนไป และปัจจัยทางนิเวศวิทยาอีกหลายประการที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น เช่น สิ่งกระตุ้นทางเพศ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะเพื่อนที่คบ การสอนเพศศึกษา²⁻⁴ ที่ส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากยิ่งขึ้น ปัญหาที่ตามมา คือ ความเสี่ยงที่จะติดเชื้ทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาโดยการใชยาที่เป็นอันตรายเพื่อการทำแท้งด้วยตนเอง การลักลอบทำแท้งผิดกฎหมาย การติดเชื้อและการตกเลือดจากการทำแท้ง⁵ ผลที่เกิดขึ้นได้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นยังใช้วิธีการแก้ปัญหาในการป้องกันตนเองที่ไม่ถูกต้องเมื่อตนเองมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยง และจะกลายเป็นปัญหาที่เรื้อรังต่อไปหากไม่ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเลือกศึกษาถึงการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ว่าวัยรุ่นมีการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาอย่างไรเมื่อเกิดปัญหาเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ และปัจจัยใดที่มีผลต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินปัญหาและหาแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาความเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กวัยรุ่นให้สามารถดูแลตนเองได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัย ได้แก่ ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความนับถือตนเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน ความรู้เรื่องเพศศึกษา ในสถานศึกษาต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีทางนิเวศวิทยา (An Ecological Model) ของบรอนเฟนเบรนเนอร์⁵ และแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญางานสังคมของแบนดูรา⁶ เพื่ออธิบายการรับรู้พฤติกรรมของวัยรุ่นที่พัฒนาขึ้นจากบริบทที่ซับซ้อนของครอบครัว ชุมชน สังคมแวดล้อม⁵ และกระบวนการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากร คือ วัยรุ่นเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุ 12-21 ปี โดยเป็นนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย ในเขตเมือง และนอกเขตเมืองในเขตจังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการวิเคราะห์กำลัง (Power analysis)⁷ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ .05 และกำหนดให้ Effect Size ของการทำนายอยู่ในระดับกลาง คือ $R^2 = .03$ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรอย่างน้อยที่สุดเท่ากับ 97 ราย แต่เพื่อให้อำนาจในการทดสอบเพิ่มขึ้นและเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการวิจัยที่แบ่งสถานที่ในการเก็บข้อมูลให้มีความหลากหลายมากขึ้น จึงใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากขึ้น เป็น 380 ราย กลุ่มตัวอย่างเลือกโดยการสุ่มแบบ Multistage Random Sampling โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างให้มีความหลากหลายจากสถานที่ศึกษาทั้งในเขตเมือง และนอกเขตเมือง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบสอบถามความนับถือตนเอง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบประเมินการเห็นคุณค่าของตนเองของโรเซนเบิร์ก⁸ ที่พัฒนาขึ้นโดยรูปนีย์ ตั้งจิตภักดีสกุล⁹ และนำไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นมีค่า .63
2. แบบสอบถามค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ประสพการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน ความรู้เรื่องเพศศึกษาในสถานศึกษาและนำไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นมีค่าตั้งแต่ .71 ถึง .89 และการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น มีค่าความเชื่อมั่น .72

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และสถิติถดถอยพหุแบบปกติ (Simultaneous Multiple Regression) เพื่อหาการร่วมทำนายตัวแปรตาม (combination) โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง มีสัดส่วนเพศชายและหญิงในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 45.9 และ ร้อยละ 54.1 โดยมีอายุเฉลี่ย 17 ปี ($\bar{X} = 17.32$, $SD = 2.79$) ส่วนใหญ่ในขณะที่กำลังศึกษาจะอยู่พักอาศัยอยู่ที่บ้านของตนเองมากที่สุด (ร้อยละ 61.1) รองลงมา คือ อาศัยอยู่หอพักเอกชนหรือบ้านเช่า (ร้อยละ 23.5) โดยมีวัยรุ่นอาศัยอยู่บ้านเพื่อนต่างเพศแฟนหรือคู่รัก ร้อยละ 0.5 ส่วนบุคคลที่วัยรุ่นพักอาศัยอยู่ด้วยในขณะกำลังศึกษา ส่วนใหญ่เป็นพ่อและแม่ (ร้อยละ 53.6) แต่มีวัยรุ่นบางส่วนที่อาศัยอยู่ร่วมกับเพื่อนต่างเพศ/แฟน/คู่รัก (ร้อยละ 6.9) วัยรุ่นส่วนใหญ่จะดื่มสุราและเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์บ่อยครั้ง (ร้อยละ 46.8) ส่วนการใช้จ่ายและสารกระตุ้นมีวัยรุ่นบางส่วน ที่ใช้นาน ๆ ครั้ง (ร้อยละ 7.7) บุคคลในครอบครัวที่วัยรุ่นสนิทเป็นอันดับที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นมารดา (ร้อยละ 42.2) โดยมีวัยรุ่นอีกจำนวนหนึ่งที่ไม่สนิทกับใครเลยในครอบครัว (ร้อยละ 1.6)

2. บทบาทและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนที่ไม่เคยและเคยอยู่ตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 52.0 และ 48.0) เรื่องความชอบทางเพศของวัยรุ่นพบว่า โดยส่วนใหญ่จะรักหรือชอบคู่รักต่างเพศ (ร้อยละ 88.4) โดยมีวัยรุ่นที่รักหรือชอบเพศเดียวกันและรักหรือชอบทั้งสองเพศในจำนวนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 5.8 ส่วนประสบการณ์ความรัก พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์เรื่องความรักแล้ว โดยเป็นผู้ที่กำลังมีความรัก ร้อยละ 33.8 และเป็นผู้ที่เคยมีความรักมาก่อน ร้อยละ 38.3 ส่วนพฤติกรรมทางเพศกับแฟน คู่รัก หรือเพื่อนต่างเพศ พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เคยจับมือ กอดเอว ถูกเนื้อตัวกับแฟน คู่รัก หรือเพื่อนต่างเพศ (ร้อยละ 39.6) รองลงมาเคยโอบกอด และหอมจูบ (ร้อยละ 39.6 และ 34.0 ตามลำดับ) และมีวัยรุ่นที่เคยมีเพศสัมพันธ์

แล้ว (ร้อยละ 22.4) ส่วนแหล่งที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์มากที่สุด คือ ครู อาจารย์ (ร้อยละ 30.0) รองลงมา คือ เพื่อน และอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 21.40 และ 16.60) โดยมีวัยรุ่นเพียง ร้อยละ 6.8 เท่านั้นที่ได้รับจากบิดามารดา

3. ปัจจัยด้านนิเวศวิทยา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1.1 ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ มีคะแนนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าวัยรุ่นมีความคิดเห็นและรู้สึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศในวัยรุ่นว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างปกติพอยอมรับได้ ($\bar{X} = 28.54$, $SD = 2.85$)

2.1.2 ความนับถือตนเอง มีคะแนนของความนับถือตนเองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าวัยรุ่นค่อนข้างเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ($\bar{X} = 28.59$, $SD = 3.45$)

3.2 ปัจจัยครอบครัว

3.2.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีคะแนนของความสัมพันธ์ในครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ครอบครัวของวัยรุ่นค่อนข้างมีปฏิสัมพันธ์และมีการแสดงออกที่ดีต่อกัน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 39.19$, $SD = 5.28$)

3.2.2 การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว มีคะแนนของการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า ครอบครัวของวัยรุ่นมีการพูดคุยและสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสมในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 40.11$, $SD = 6.55$)

3.3 ปัจจัยทางสังคม

3.3.1 ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน มีคะแนนประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย แสดงว่าวัยรุ่นได้รับรู้เรื่องราวความสัมพันธ์ระหว่างเพศของเพื่อนในกลุ่ม และมีการพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับน้อย ($\bar{X} = 7.26$, $SD = 7.19$)

3.3.2 การให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา มีคะแนนการได้รับความรู้จากสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าครู อาจารย์ในสถานศึกษาได้มีการบอกเล่า อธิบาย เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 14.28$, $SD = 7.19$)

4. การรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น การศึกษาครั้งนี้ สมมุติสถานการณ์ที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ 3 สถานการณ์ ขึ้นมาเพื่อให้วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างได้พิจารณาถึงวิธีต่างๆ ในการแก้ปัญหา

4.1 การรับรู้วิธีแก้ปัญหาของวัยรุ่นเมื่อเกิดมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้อุปถัมภ์ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีแนวโน้มการรับรู้ว่าการแก้ปัญหา โดยวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองที่วัยรุ่นรับรู้มากที่สุดในครั้งนี้คือ การรับประทานยาคุมกำเนิดชนิดฉุกเฉิน (ร้อยละ 49.10) รองลงมา คือนับวันปลอดภัยก่อนที่จะมีการใช้ยาคุมกำเนิด (ร้อยละ 45.80) และเลือกที่จะใช้น้ำยาล้างอวัยวะเพศทันทีหลังร่วมเพศ (ร้อยละ 43.60) โดยชนิดของยาคุมกำเนิดที่มีการใช้บ่อยคือชนิดฉุกเฉิน ส่วนการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาโดยการปรึกษาหรือเล่าให้กับสมาชิกครอบครัว และเพื่อนฟังมีร้อยละ 39.00 และ ร้อยละ 40.80 ตามลำดับ นอกจากนี้วัยรุ่นยังรับรู้ว่าการไปปรึกษาแพทย์และพยาบาล ร้อยละ 45.40 และไปตรวจการตั้งครรภ์และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ที่คลินิกหรือโรงพยาบาล ร้อยละ 54.90 ส่วนวัยรุ่นที่มีแนวโน้มที่จะแก้ปัญหาโดยการทำตัวเป็นปกติ ไม่บอกใคร แม้ไม่แน่ใจว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้หรือไม่และเลือกที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเองมีถึงร้อยละ 21.20 และ ร้อยละ 19.40 ตามลำดับ

4.2 การรับรู้วิธีแก้ปัญหาของวัยรุ่นเมื่อเกิดการตั้งครรภ์หรือคู่นอนเกิดการตั้งครรภ์ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีแนวโน้มการรับรู้ว่าการแก้ปัญหาโดยการพูดคุยปรึกษาเรื่องแต่งงานกัน และควรไปฝากครรภ์หรือพาคู่นอนไปฝากครรภ์ ร้อยละ 52.80 และ ร้อยละ 49.3 ตามลำดับ ส่วนการหาสถานที่ทำแท้งหรือพาคู่นอนไปทำแท้ง มีร้อยละ 9.9 การใช้ยาขับเลือด ร้อยละ 11.50 และมีวัยรุ่นอีกส่วนหนึ่งที่หาวิธีการต่างๆ เพื่อให้แท้ง ร้อยละ 8.6

4.3 การรับรู้วิธีแก้ปัญหาของวัยรุ่นเมื่อเกิดความผิดปกติภายหลังการร่วมเพศ วัยรุ่นส่วนใหญ่มีแนวโน้มการรับรู้ว่าการแก้ปัญหาโดยการไปปรึกษาที่คลินิกหรือที่โรงพยาบาล ร้อยละ 33.30 แต่มีวัยรุ่นร้อยละ 33.30 ที่รอดูอาการก่อนโดยไม่ทำอะไรและมีวัยรุ่นบางส่วนที่มีแนวโน้มที่รับรู้ว่าจะแก้ปัญหาโดยการลองซื้อยามารับประทานเอง ร้อยละ 14.90

สรุปวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนการรับรู้ วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่า เมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์วัยรุ่นมีการรับรู้ที่จะแก้ปัญหา ในวิธีการที่เหมาะสมในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 121.11 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) = 23.34

5. ปัจจัยทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น จาก การทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรต้น แต่ละตัวกับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรต้นบางตัวไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 1) แต่เพื่อหาการร่วมทำนายตัวแปรตาม (combination) ตามกรอบแนวคิดการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรต้นเข้าทั้งหมดเพื่อดูว่าตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมทำนายตัวแปรตามได้หรือไม่ โดยใช้ สถิติถดถอยพหุแบบปกติ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ตัวแปร ทั้ง 6 ตัวสามารถร่วมกันทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยมีอำนาจในการทำนายประมาณ ร้อยละ 29 ($R^2 = .293$) (ตารางที่ 2) แต่เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทำนายแต่ละตัวกับตัวแปร เกณฑ์ พบว่า ตัวแปรทำนายที่มีความสัมพันธ์ทางบวก กับตัวแปรเกณฑ์มี 3 ตัวแปร คือ ค่านิยมส่วนบุคคล เกี่ยวกับเรื่องเพศ ($\beta = .17$) การสื่อสารเรื่องเพศใน ครอบครัว ($\beta = .20$) และความสัมพันธ์ในครอบครัว ($\beta = .18$) แสดงว่า ถ้าวัยรุ่นมีประสบการณ์เกี่ยวกับ เรื่องเหล่านี้มากและเหมาะสม จะมีการรับรู้วิธีการแก้ ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในแนวทางที่ถูก ต้องและเหมาะสมมากด้วย สำหรับประสบการณ์ทางเพศ ในกลุ่มเพื่อน ($\beta = -.29$) ความนับถือตนเอง ($\beta = -.03$) และการให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา ($\beta = -.05$) จะมีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวแปรเกณฑ์แสดงว่าถ้าวัยรุ่น มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้บ่อย จะมีการรับรู้วิธีการ แก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในแนวทาง ที่ถูกต้องและเหมาะสมมาก ดังนั้นสมการถดถอยที่ สามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ตามทฤษฎี คือ

$$y = b_0 + b_{1x1} + b_{2x2} + b_{3x3} + b_{4x4} + b_{5x5} + b_{6x6}$$

$$y = 37.17 + 1.383(x_1) - 0.184(x_2) + 0.787(x_3)$$

$$+ 0.701(x_4) - 0.943(x_5) - 0.165(x_6)$$

y = การรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

b_0 = ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปของสมการตัวอย่าง

x_1 = ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ

x_2 = ความนับถือตนเอง

x_3 = ความสัมพันธ์ในครอบครัว

x_4 = การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

x_5 = ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน

x_6 = การให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา

แต่เมื่อมาพิจารณาตัวแปรแต่ละตัว พบว่า ตัวแปร ที่มีอิทธิพลทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มี 4 ตัว คือ ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ และความสัมพันธ์ในครอบครัว ส่วนตัวแปรอีก 2 ตัวคือ ความนับถือตนเอง และการให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา มีอิทธิพลในการทำนายเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาเอาตัวทำนายที่ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติออกแล้วทำให้อิทธิพลในการทำนายร่วมกันลดลงเพียงร้อยละ 0.3 เท่านั้น โดยมีอำนาจในการทำนายร้อยละ 29.0 ($R^2 = .290$) (ตารางที่ 3)

การอภิปรายผล

การรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการรับรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหาเมื่อตนเองเกิด พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ในแนวทางที่เหมาะสม ในระดับปานกลาง โดยแสดงให้เห็นว่า มีวัยรุ่นส่วนหนึ่ง ที่มีการรับรู้ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา บางส่วนไม่สามารถตัดสินใจได้ลังเลไม่แน่ใจและมีวัยรุ่นอีกส่วนหนึ่ง ที่มีการรับรู้ที่ไม่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ซึ่งหาก เป็นเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงวัยรุ่นในกลุ่มนี้น่าจะมีแนวโน้มว่า จะเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การทำแท้ง และการ ติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่มีต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

พบว่า ตัวทำนายต่างๆ สามารถร่วมกันทำนาย การรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีอิทธิพลในการทำนายน้อย เนื่องจากยังอาจมีอิทธิพลจากตัวแปรอื่นๆ ที่สามารถทำนายได้มากกว่าและเมื่อพิจารณาอิทธิพลของตัวทำนายแต่ละตัวสามารถอภิปราย ได้ดังนี้

ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ พบว่า มีอิทธิพลและสามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อภิปรายผลได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นและรู้สึกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศในช่วงวัยรุ่นว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างเหมาะสม ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่า ปัจจุบันวัยรุ่นมีการแสดงออกในเรื่องของความรักอย่างเปิดเผยมากขึ้น มีการเล่าและพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน รวมทั้งเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนแต่งงานหรือในวัยเรียนซึ่งเป็นผลมาจากค่านิยม โดยในส่วนนี้ยังรวมถึงค่านิยมของการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาเมื่อเกิดมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ด้วยซึ่งเป็นผลจากการรับเอาค่านิยมที่ถูกกำหนดขึ้นจากวัยรุ่นด้วยกัน รุ่นพี่ จากสื่อมวลชนหรือค่านิยมที่มาจากต่างชาติ กระตุ้นให้วัยรุ่นพยายามทำพฤติกรรมตามค่านิยม โดยเห็นเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตาม แม้บางครั้งอาจไม่แน่ใจตนเอง¹⁰ เช่นเดียวกับการศึกษาของ วรณวิมล สุรินทร์ศักดิ์¹¹ ที่พบว่า แนวโน้มนำเชิงบวกต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานมีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานซึ่งหากกลุ่มตัวอย่างมีค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นสิ่งที่เหมาะสม โดยถือเป็นเรื่องปกติ สามารถเปิดเผยได้ สิ่งนี้อาจจะมีอิทธิพลทำให้เกิดการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ในแนวทางที่ไม่ถูกต้องเพิ่มขึ้นด้วย

ความนับถือตนเอง พบว่า ไม่มีอิทธิพลและไม่สามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ อภิปรายผล ได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความนับถือตนเองและเห็นความสำคัญของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบกับข้อคำถามเป็นเหตุการณ์ที่สมมุติขึ้นมาเพื่อถามความรู้สึกเท่านั้นไม่ได้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างบางคนอาจไม่เคยมีพฤติกรรมเสี่ยงทาง

เพศสัมพันธ์มาก่อน ดังนั้นจึงอาจทำให้ผลของการรับรู้การแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างไม่มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับการศึกษาของ พิสมัย นพรัตน์¹² ที่พบว่าความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

ความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า มีอิทธิพลและสามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อภิปรายผลได้ว่า การที่ครอบครัวมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันจะเป็นแหล่งสนับสนุนให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องแม้เพื่อนจะมีอิทธิพลกับวัยรุ่นค่อนข้างมาก แต่ในความเป็นจริงแล้วหากวัยรุ่นมีสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว มีความรัก ความอบอุ่น มีความเข้าใจ ก็จะมีผลต่อความรู้สึกของวัยรุ่น มีส่วนช่วยให้วัยรุ่นมีความคิดที่มีเหตุผลหรือมีหลักยึดเหนี่ยวป้องกันอันตรายที่ลูกอาจได้รับจากเพื่อนและแบบอย่างในสังคม เช่นเดียวกับการศึกษาของ ฉันทิณี วัชรรัมย์¹³ ที่พบว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้ โดยในการศึกษาค้นคว้าพบว่า ครอบครัวของวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่าง ค่อนข้างมีปฏิสัมพันธ์และมีการแสดงออกที่ดีต่อกัน ดังนั้นจึงทำให้วัยรุ่นมีแนวโน้มการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ได้ในแนวทางที่ค่อนข้างเหมาะสม หากบุคคลในครอบครัวมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ก็จะมีส่วนช่วยให้วัยรุ่นมีการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาที่ถูกต้อหากตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นด้วย

การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว พบว่า มีอิทธิพลและสามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อภิปรายผลได้ว่า การที่ครอบครัวมีการเปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้พูดคุยเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ การนัดหมาย การปฏิเสธหรือต่อรองที่เป็นทักษะทางสังคมเพื่อการแสดงออกอย่างเหมาะสม และหากตัดสินใจมีความสัมพันธ์ทางเพศ ก็ต้องรู้จักกิจกรรมทางเพศที่ปลอดภัยด้วย ซึ่งเป็นเรื่องที่วัยรุ่นให้ความสนใจอย่างมากในวัยนี้ จะมีผลทำให้เกิดการเรียนรู้เข้าใจ มีการเตรียมความพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงทั้ง

จะเกิดขึ้น รวมทั้งสามารถที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศได้ เช่นเดียวกับการศึกษาของ Guzmán¹⁴ ที่พบว่า การสื่อสารเรื่องเพศที่ประสบความสำเร็จในครอบครัว มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ช้าลงของวัยรุ่นและ Gillaspayl พบว่าวัยรุ่นหญิงที่ไม่ได้พูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่จะมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยกว่าวัยรุ่นหญิงที่ได้พูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าหากครอบครัวไม่มีการสื่อสารหรือพูดคุย วัยรุ่นก็จะแสวงหาในสิ่งที่ตนเองต้องการที่จะรู้จักแหล่งอื่นๆ เช่น กลุ่มเพื่อน ซึ่งอาจจะเกิดการรับรู้ที่ไม่ถูกต้องได้ โดยในการศึกษาค้นคว้าพบว่าครอบครัวของวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างมีการพูดคุยและสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศ ดังนั้นจึงทำให้วัยรุ่นมีแนวโน้มการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ได้ในแนวทางที่ค่อนข้างเหมาะสม ดังนั้นหากบุคคลในครอบครัวพูดคุยและสอนเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้นก็จะมีส่วนช่วยให้วัยรุ่นมีการรับรู้ที่จะแก้ปัญหาที่ถูกต้องหากตนเองมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์มากขึ้นด้วย

ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน พบว่า มีอิทธิพลและสามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นมากที่สุด อภิปรายผลได้ว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากกว่าพ่อแม่ หรือครอบครัว เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการเอกลักษณ์ของตนเอง และอยากหยุดการเอาแบบอย่างในสิ่งที่เคยทำมาก่อน¹⁰ วัยรุ่นส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกยินดีและชอบที่จะประพฤติเลียนแบบกันโดยเฉพาะในกลุ่มเพื่อน¹⁶ ผลเช่นเดียวกับการศึกษาของ นิกร ดุสิตสิน¹⁷ และณัฐนันท์ วิชัยรัมย์¹⁸ ที่พบว่า อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน คล้อยตามกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นและเยาวชนได้ ในส่วนของพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก็เช่นกันที่วัยรุ่นจะมีการเลียนแบบเพื่อน รวมถึงการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ด้วย ที่วัยรุ่นจะมีการเลียนแบบวิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมจากคำบอกเล่าของเพื่อนเป็นส่วนใหญ่¹⁸

การให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา พบว่า ไม่มีอิทธิพลและไม่สามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้อภิปรายผลได้ว่า ในการศึกษาครั้งนี้ ข้อคำถามเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา ไม่ได้เน้นเฉพาะเรื่องของการให้ความรู้เมื่อเกิดมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ ประกอบกับวิธีการให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษานั้นยังไม่มากพอที่จะกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวระดับสูงเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้วัยรุ่นเกิดความเชื่อทางบวกได้ เช่นเดียวกับการศึกษาของ วรรณวิมล สุรินทร์ศักดิ์¹¹ ที่พบว่า ความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน รวมถึงการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาเมื่อเกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ที่ผู้ให้ความรู้ต้องสามารถแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์อย่างเปิดเผย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านการพยาบาลสำหรับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลสุขภาพของวัยรุ่น จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ให้การดูแลควรตระหนักในประเมินระดับการรับรู้ของวัยรุ่น และจัดรูปแบบการส่งเสริมเพื่อให้วัยรุ่นมีความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องยิ่งขึ้นในเรื่องของการป้องกันตนเองเมื่อมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมให้ครอบครัวมีแนวทางในการสื่อสารเรื่องเพศอย่างเหมาะสม และควรหารูปแบบในการปรับเปลี่ยนค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศในวัยรุ่น เพื่อนำมาเสริมสร้างแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในสังคม

2. ด้านการวิจัย จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ปัจจัยทางนิเวศวิทยาเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน ยังมีปัจจัยด้านอื่นอีกมากมายที่ส่งผลต่อการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ดังนั้นควรเพิ่มการศึกษาตัวแปรในด้านต่างๆ ที่สามารถทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นตามลักษณะของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ควรมีการศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการสื่อสาร และให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับวัยรุ่นโดยเฉพาะในครอบครัวและสถานศึกษา รวม

ถึงศึกษาถึงการปรับเปลี่ยนค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศในวัยรุ่นเพื่อนำมาเสริมสร้างแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในสังคม

3. ด้านการนโยบาย ควรมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว การสร้างค่านิยมที่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการจัดระบบการศึกษาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาอย่างทั่วถึงในทุกระดับชั้น เพื่อช่วยเสริมสร้างค่านิยมทางสังคมที่เหมาะสม และช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต ควรวางรูปแบบโครงการที่จะสามารถให้การช่วยเหลือกับเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ได้อย่างรวดเร็วและทันทั่วถึง เพื่อเป็นการป้องกันและยุติการเกิดปัญหาต่างๆ ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. สุวชัย อินทรประเสริฐ. เพศของวัยรุ่น. ใน อเนก อารีพรต (บรรณาธิการ). เพศศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 และนรีเวชวิทยา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี; 2548.
2. สุชาติ สุวรรณคำ. เพศสัมพันธ์วัยรุ่นอีสาน: ข้อค้นพบจากงานวิจัย. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2542; 22(1): 20-26.
3. สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์, นลินี จงวิริยะพันธุ์, ปาณียา เพียรวิจิตร, ปรียสุตา เทตระกุล, กุมารเวชศาสตร์: แนวทางวินิจฉัยและรักษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ: ปิยอนต์ เอ็น เทอร์ไพรซ์; 2547.
4. อุมารณัฏฐ์ ตรังคสมบัติ. จิตบำบัดและการให้คำปรึกษารอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชันดำการพิมพ์; 2543.
5. Rice FP. The adolescent: development, relationships, and culture. (9 ed). Needham Heights: Allyn & Bacon; 1999.
6. Bandura A. Social learning theory. New Jersey: Prentice Hall; 1977.
7. Cohen J. Quantitative methods in psychology a power primer. Psychological Bulletin 1992; 112(1): 155-159.
8. Rosenberg M. Society and the adolescent self-image. New Jersey: Princeton; 1965.
9. รูปนีย์ ตั้งจิตภักดีสกุล. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองและความรู้สึกสิ้นหวังในเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล; 2544.
10. วิทยา นาควัชระ. ตอบปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์; 2544.
11. วรณวิมล สุรินทร์ศักดิ์. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานของวัยรุ่น (วิทยานิพนธ์). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2546.
12. พิสมัย นพรัตน์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา (วิทยานิพนธ์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2543.
13. ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2545.
14. Guzmán BL, et al. Let's talk about sex : how comfortable discussions about sex impact teen sexual behavior. Journal Health Community 2003; 8(6): 583-598.
15. Gillaspy SR. A test of problem behavior theory with high-risk adolescents and young adults: Effects of peer delinquency, peer attachment, and peer involvement [Online] 2005 [cited 2006 Aug]. Available form: <http://www.proquest.umi.com/pqdweb?did=885711691&Fmt=2&clientId=61838&RQT=309&VName=PQD>
16. มานพ คณะโต. พฤติกรรมทางเพศ. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2541.
17. นิกร ดุสิตสิน. การศึกษาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2550.
18. สมพงษ์ โพธิ์บัณฑิต, พนิษฐา พานิชวิบูล, ลัมวี ปิยะบัณฑิตกุล. การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในวัยรุ่นโดยใช้รูปแบบการประเมิน การตอบสนอง และการประเมินอย่างเร่งด่วน: กรณีศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2551; 26(1): 29-36.

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรทำนายกับตัวแปรเกณฑ์ และตัวแปรทำนายกับตัวแปรทำนาย

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7
1.การรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศฯ	1.000						
2.ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ	.334**	1.000					
3.ความนับถือตนเอง	.086	.187**	1.000				
4.ความสัมพันธ์ในครอบครัว	.351**	.227**	.295**	1.000			
5.การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว	.284**	.238**	.159**	.381**	1.000		
6.ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน	-.395**	-.282**	-.019	-.240**	.022	1.000	
7.การให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา	-.081	.005	.105*	.135**	.218**	.333**	1.000

** p < .01, *p < .05

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของตัวแปรทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นตามกรอบแนวคิดที่กำหนด

ตัวแปรทำนาย	B	SE.B	β	t	p
1.ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ	1.383	.391	.169	-.864	.000
2.ความนับถือตนเอง	-.184	.314	-.027	-.585	.016
3.ความสัมพันธ์ในครอบครัว	.787	.227	.179	3.464	.001
4.การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว	.701	.174	.198	4.016	.000
5.ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน	-.943	.164	-.292	-5.748	.000
6.การให้ความรู้เรื่องเพศในสถานศึกษา	-.165	.157	-.051	-1.048	.295
R ² = .293 Adjusted R ² = .281 R ² change = .293 P = .000					
ค่าคงที่	37.167	13.726		2.708	.007

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของตัวแปรทำนายการรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นตามกรอบแนวคิดที่กำหนด

ตัวแปรทำนาย	B	SE.B	β	t	p
1. ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน	-1.013	.152	-.314	-6.656	.000
2. การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว	.674	.173	.190	3.902	.000
3. ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ	1.332	.387	.163	3.444	.001
4. ความสัมพันธ์ในครอบครัว	.718	.218	.163	3.296	.001
R ² = .290 Adjusted R ² = .282 R ² change = .021 P = .000					
ค่าคงที่	35.311	12.715		2.777	.006

ดังนั้น สมการถดถอยที่สามารถทำนายการรับรู้พฤติกรรมและการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

คือ

$$y = b_0 + b_{1x1} + b_{2x2} + b_{3x3} + b_{4x4}$$

$$y = 35.31 - 1.013(x_1) + 0.674(x_2) + 1.332(x_3) + 0.718(x_4)$$

y = การรับรู้วิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

b₀ = ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปของสมการตัวอย่าง

x₁ = ประสบการณ์ทางเพศในกลุ่มเพื่อน

x₂ = การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว

x₃ = ค่านิยมส่วนบุคคลเกี่ยวกับเรื่องเพศ

x₄ = ความสัมพันธ์ในครอบครัว